

NAVODILA ZA DELO NA DALJAVO ZA 6. c

Dober dan, drage učenke in učenci!

Upam, da ste vsi dobro in zdravi. Z današnjim dnem začnemo z učenjem in ustvarjanjem na daljavo. Redno vam bom pošiljala usmeritve in priporočila, zato večkrat preverite zavihek LIKOVNA UMETNOST na naši spletni strani. Lahko tudi pišete na moj e-naslov duska.vlasic@kudplac.si. Tu bom dosegljiva za morebitna dodatna vprašanja ali nasvete glede likovnega dela v procesu nastajanja (lahko pošljete tudi fotografijo dela).

Pred vami je dokument, ki vas bo vodil skozi prvo likovno nalogo. Pozorno preberite besedilo in sledite navodilom. Čas za delo si razporedite sami, tudi način je stvar vaše odločitve. Besedilo lahko najprej samo preberete in se takoj lotite likovne naloge. Lahko pa najprej zapišete vse, kar je potrebno, nalogo pa izvedete kasneje. Nalogo zaključite najpozneje do konca tega tedna. Ko boste končali, fotografirajte svoj izdelek s telefonom ali tablico. V kratkem vam bom sporočila, kako mi boste poslali svoje stvaritve, da bom lahko preverila vaše delo. Likovno delo na papirju shranite v ovitku ali mapi. Ko se bomo vrnili v učilnico, ga boste prinesli s sabo in shranili v likovno mapo.

Predlagam, da si za zapise poiščete navadne bele liste A4 formata, ki jih spravite v mapico skupaj z likovnim delom. Če to ni možno, uporabite brezčrten zvezek (če ga nimate, bo zadostil tudi tisti s črtami). Zapišite vse, kar je v mojem besedilu označeno z rdečo barvo.

Želim vam veliko veselja pri ustvarjanju.

ORNAMENT ali OKRASEK

Ornament ali okrasek je nastal iz človekove potrebe po okraševanju predmetov, ki jih je uporabljal v svojem življenju. Krasil je uporabne predmete (posode, tkanino, orodje, orožje), svoje bivališče (stene, tla), okrasne predmete (nakit), pozneje tudi knjige (naslovnice, obrobe, inicialke), celo svoje telo.

Beseda ORNAMENT izhaja iz latinske besede ORNARE (krasiti).

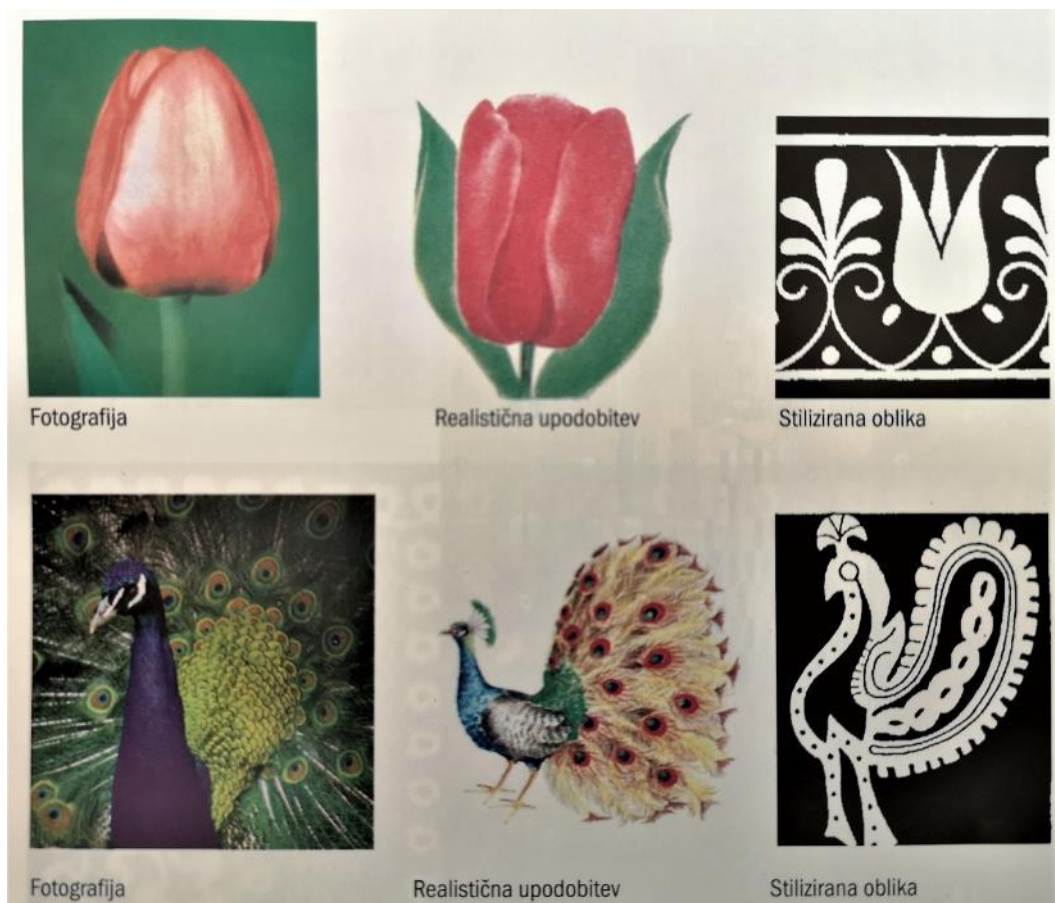
Pogosto uporabljamo tudi izraz VZOREC.

Za ornament sta značilna dva postopka:

- STILIZIRANJE
- PONAVLJANJE

STILIZIRANJE

je postopek, pri katerem upodobimo obliko tako, da jo poenostavimo in odmislimo vse podrobnosti, ki za prepoznavanje niso odločilnega pomena. Lahko rečemo tudi, da obliko ABSTRAHIRAMO.

PONAVLJANJE

ene in iste stilizirane oblike v določenem zaporedju, na primer:

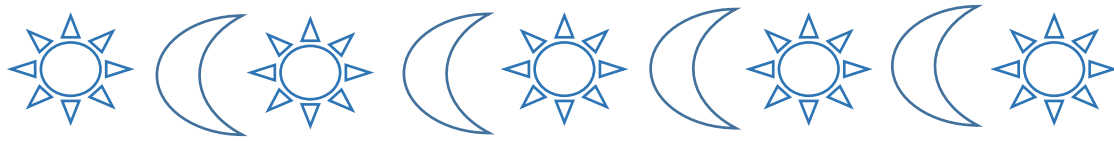
ali

ali

ali dveh in več oblik v določenem zaporedju, na primer:

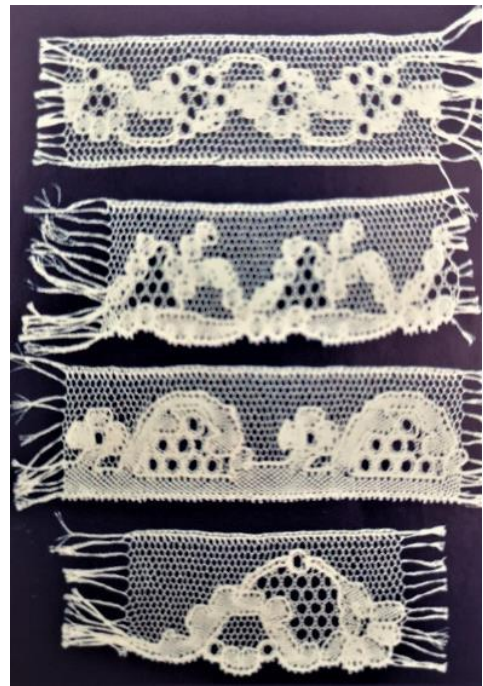
Naloga: Pomisli na predmete in površine v tvojem domu, ki so tako ali drugače okrašeni z ornamentom. Zapiši jih na list ali v zvezek.

Ornament je lahko ustvarjen tako, da se osnovna oblika ponavlja:

- v vrsti, kot v pasu = **FRIZ**,

pogosto v arhitekturi ob robovih streh, kot obrobe oken in vrat, na balkonih;

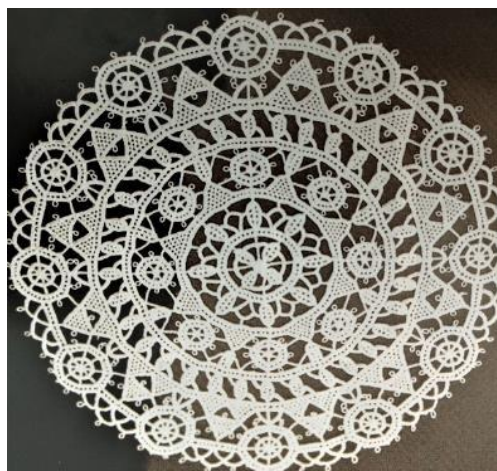
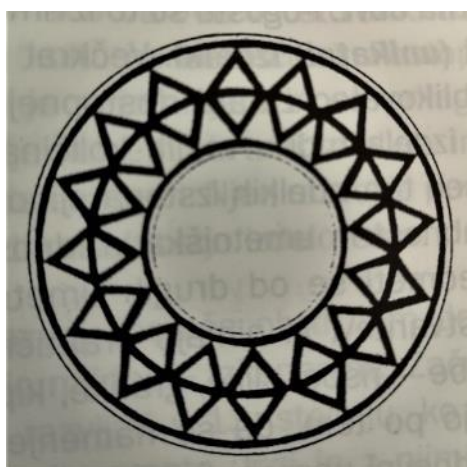

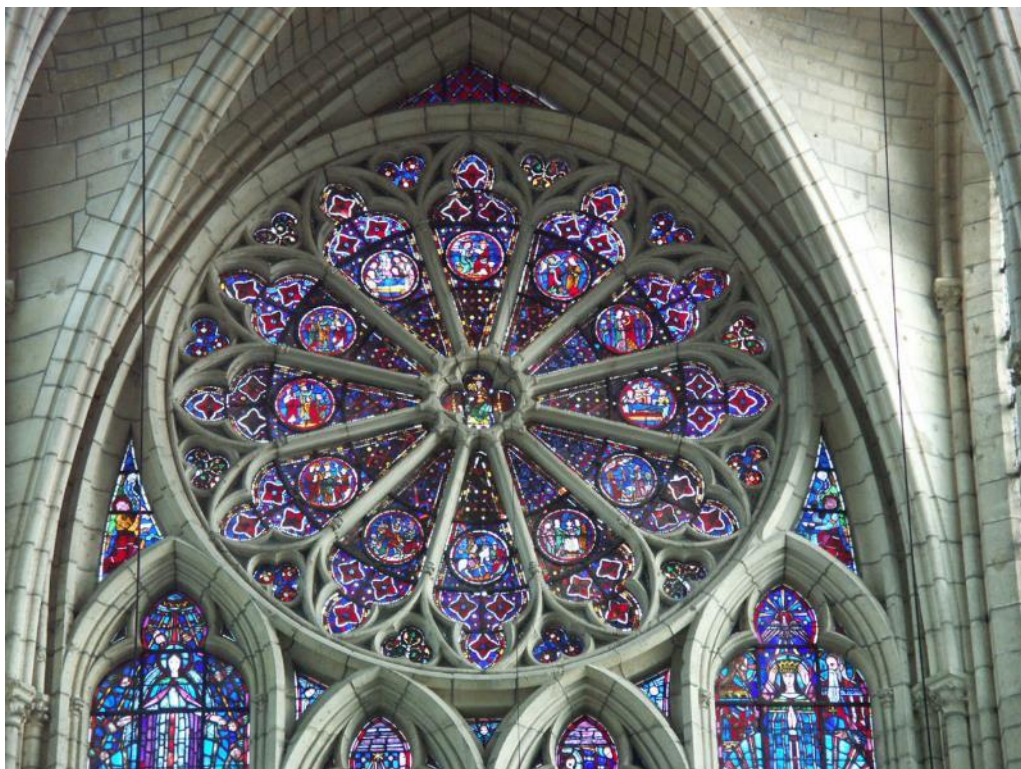
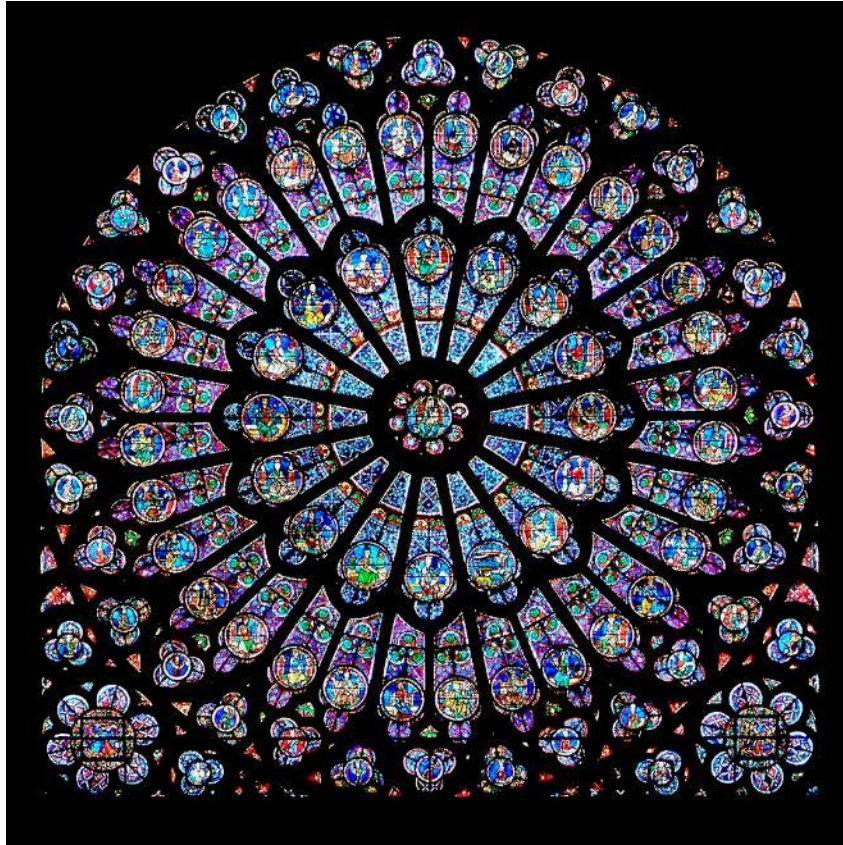
oglej si tudi video o izdelavi belokranjske pisanice, na kateri so pogosto uporabljeni ornamenti kot frizi:

<https://www.youtube.com/watch?v=fBIX6o5y3ik>;

- v krogu, krožno = **ROZETA**,

lepi primeri so kvačkani in klekljani prtički ter okrogla okna na cerkvah;

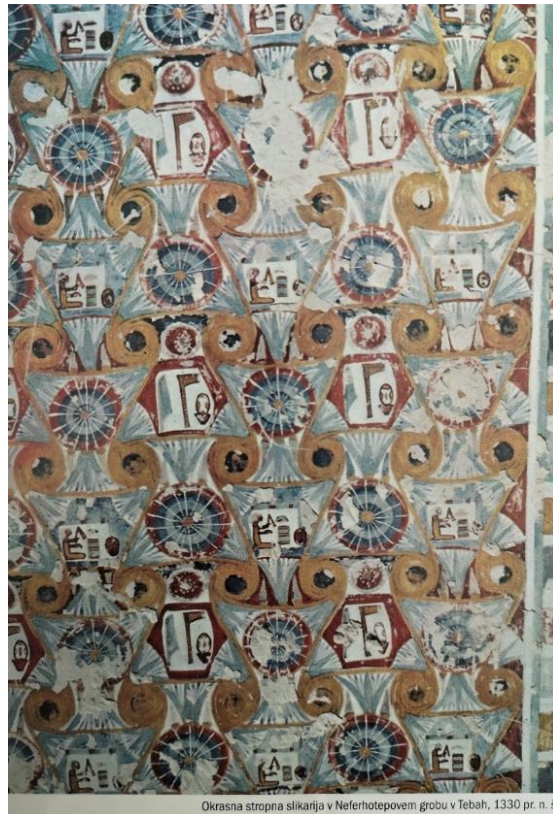

lahko si ogledaš video posnetek o klekljanju idrijske čipke, ki je pogosto okrogle oblike:

<https://www.youtube.com/watch?v=uJO59fWri-M;>

- na večji ploskvi, širi se na vse strani – vodoravno, navpično, poševno = **TAPETA**, te lahko zasledimo v notranjosti stanovanj (stena, stop, tla), na blagu.

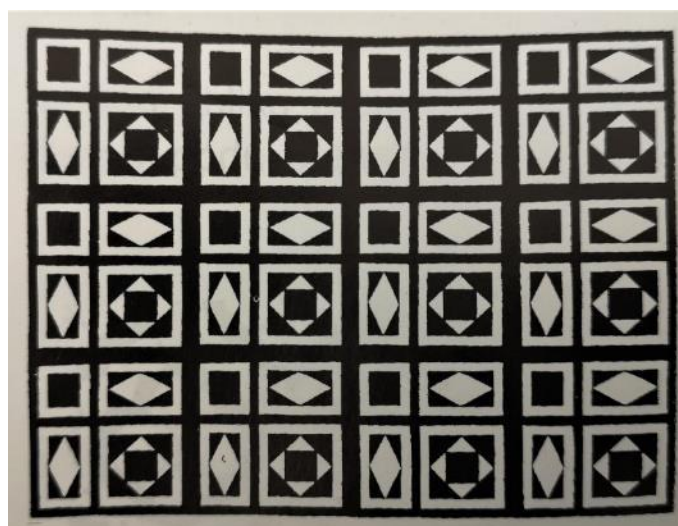

Način ponavljanja, torej RITEM, je lahko enakomeren ali bolj svoboden, razgiban.

V ornametu lahko upodobimo različne motive. Glede na to jih lahko razvrstimo v več skupin:

- **GEOMETRIJSKI ORNAMENT,**

sestavljen je iz geometrijskih likov, črt, pik;

- **RASTLINSKI ORNAMENT,**

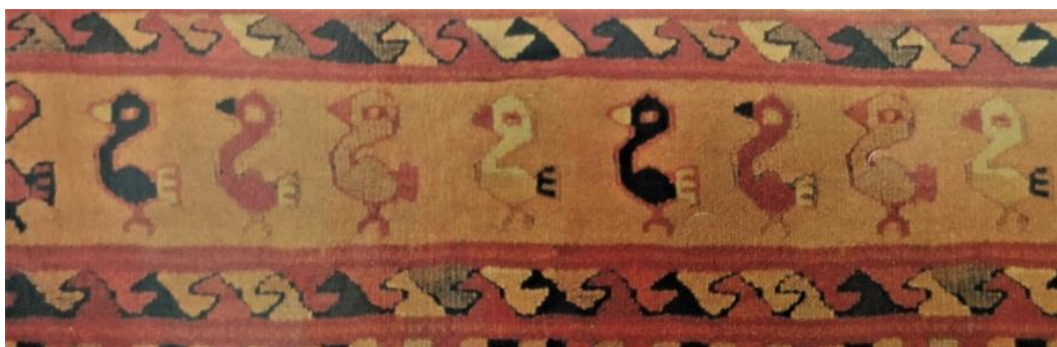
oblikovan je iz podob iz rastlinskega sveta (celotna rastlina, del rastline);

- **ŽIVALSKI ORNAMENT,**

sestavljen je iz podob iz živalskega sveta (cela žival, del živali);

- **ČLOVEŠKI ORNAMENT,**

uporabljene so podobe človeka v celoti ali deli telesa;

- **KOMBINIRANI ORNAMENT**

vsebuje dva ali več zgoraj omenjenih motivov.

Atiška amfora, Atene, 8. st. pr. n. št.

LIKOVNA NALOGA

Nariši poštno znamko, v kateri boš uporabil/a motive ornamentov z belokranjske pisanice. Značilne elemente in podobe uporabi in razporedi po svoje, priloženi primeri naj ti bodo samo za izhodišče, od koder naj izhaja tvoja bogata domišljija. Pred tem si še enkrat oglej video na povezavi, ki je pripeta zgoraj med tekstom o frizu, v pomoč ti je lahko tudi ta:

<https://www.youtube.com/watch?v=vpHbruz18CU>

in nabor fotografiji:

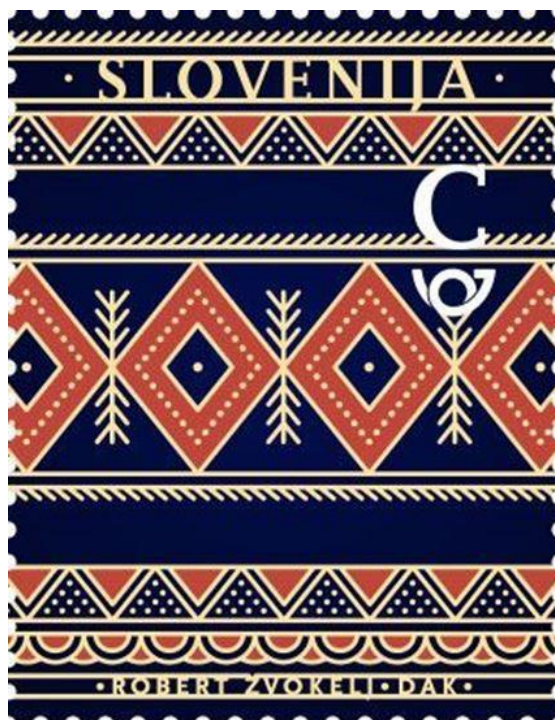

Belokranjske pisanice spadajo na področje domače obrti in so del bogate slovenske kulturne dediščine.

V ogled ti predlagam primer znamke, ki jo je oblikoval Robert Žvokelj. Naj ti služi samo kot pomoč za začetek dela in kot navdih pri iskanju ideje. Ornament, ki ga boš oblikoval/a, naj bo tvoja ideja, tako po motivu kot po načinu ponavljanja.

Likovno delo naj bo večje od navadne pisemske znamke. Predlagam bel papir (pisarniški, risalni,...) formata A5 (polovica pisarniškega papirja A4).

Uporabi flomastre ali barvne svinčnike – v tem primeru močnejše pritisni, da bodo barve močne. Tako kot na belokranjskih pisanicah naj bodo tudi pri tebi samo bela, rdeča in črna barva.

Nariši tudi za znamko značilno perforacijo (nazobčan rob). Nekje v znamki uporabi napis SLOVENIJA, njeno vrednost (A) in znak Pošte Slovenija. Na povezavi

<https://www.posta.si/zasebno/znamke-in-filatelija/galerija/postna-znamka#k=StampYear:2020>

preveri, kako je to izvedeno na znamkah Pošte Slovenija.

Delo poskušaj končati do konca tedna. Če ne bi šlo, lahko nadaljuješ še v naslednjem tednu. Vzemi si čas. Naj ti bo ustvarjanje v veselje in sprostitiv.

Končano znamko fotografiraj s telefonom ali tablico. Sporočila ti bom, kdaj in kam mi lahko pošlješ fotografijo, zato redno spremljaj objave na šolski spletni strani v zavihku ŠESTI RAZRED/ LIKOVNA UMETNOST.

Dela bomo vrednotili po naslednjih kriterijih:

- zanimiv in izviren ornament,
- zanimiva in uravnotežena razporeditev elementov v formatu,
- uporaba stilizacije,
- uporaba ponavljanja,
- natančnost pri izvedbi.

Želim ti veselo ustvarjanje!

tvoja učiteljica Duška